

Die inhaltliche und begriffliche Nähe zu den genannten Stücken legt daher nahe, dass unser Stück am ehesten zwischen 1686 und 1689 entstanden sein dürfte.

[Thematische Stichworte:] voluntas Dei; resolutio in infinitum; principium contradictionis; demonstratio; existentia rei; infallibilitas; necessitas; status rei creatae; status praecedens; status sequens

[Einleitung:] —

5

Malebranchii potissimum argumentum cur solus Deus agat, huc redit: Ea demum vera causa est, qua necessario sequitur effectus. Ex sola autem voluntate Dei necessario sequitur. Verum sciendum est cujuslibet rei statu perfecte cognito infallibiliter colligi posse statum cujuslibet alterius rei. Interim fateor non necessario[,] id est non ita ut unquam demonstrari possit contrarium[,] implicari contradictionem, quia resolutio in infinitum accedit. Adde quod nullius rei creatae status tam perfecte unquam cognosci potest; solius Dei potest, exempli causa voluntas. Imo ex unius cujusque rei statu praecedente status ejus sequens infallibiliter quidem colligitur sed non necessario. 10

An Unius Dei hoc proprium est, ut status ejus aliquis definitus intelligi possit, ex quo infallibiliter sequitur rei existentia; talis status est ejus voluntas. Videtur tamen de re alia aliquid tale intelligi posse, ut bonum esse eam permanere, ut est[,] unde enim sequitur infallibile esse, ut permaneat. 15

9 non (1) nisi suppositis divinis (2) ita L 10 contradictionem (1) . Adde quod nullius (2) , quia L
14 An erg. L